

Uit de oude doos

Sint Oeike

In 1926 werd de rol van Eugenius VII, koning van Meath in Scotia, vertolkt door G. Arts en die van Oda door Wies Kraaykamp. In 1947 namen Fr. Van Opbergen en Bep Linskens deze hoofdrollen voor hun rekening.

Venray is rijk aan kerken, veldkapellen en wegkruizen. Hier en daar kan zo'n kapelletje voor menigeen van buiten Venray nog verrassende ontdekkingen opleveren. Maar weinig mensen weten, dat Venray op dit gebied een unieke plaats inneemt in ons land. Laten we maar eens gaan kijken naar een van de oudste veldkapellen: Het Sint Odakapelletje aan de Verlengde Hoenderstraat. Aan dit kapelletje is een legende verbonden:

"Eugenius VII was van 699 tot 716 opperkoning van de Schotten. En als vorst van een bloeiende christelijke staat stond hij bij de omringende landen hoog in aanzien. Omstreeks het jaar 690 kreeg Eugenius een dochter: Sint Oda. Toen hij haar later wilde uithuwelijken, werd zij met blindheid geslagen. Maar op het graf van Sint Lambertus te Sint Pieter (destijds bisdom Luik) werd zij omstreeks 710 door een wonder genezen. Zij legde toen

de gelofte van kuisheid af. En om deze gelofte gestand te kunnen doen, vluchtte zij uit het koninklijk paleis en ging naar Rome om de zegen van de paus af te smeken. Na een pelgrimstocht langs de meest bekende bedevaartsplaatsen van West-Europa, keerde zij terug naar de plaats, waar zij van haar blindheid genezen was; de Peel. Zij ging wonen op het terrein van het latere klooster Jerusalem. In die tijd woonden in Venray boeren uit Wichrath, die door de vele oorlogen hierheen verdreven waren. Deze boeren maakten het Sint Oda en haar huisgenoten zeer lastig. Sint Oda zag zich genoodzaakt Venray te verlaten. Door de Peel trok zij naar Weert en van daaruit naar Rhode (later Sint Oedenrode genoemd). Toen zij vlak na haar vertrek uit Venray Merselo naderde, kwam zij op de berg Molenklef tussen Venray en Merselo. Zij keerde zich hier om naar het dorp Venray en Merselo en smeekte de hemel, dat Venray nooit

verwoest of verband zou worden en gespaard zou blijven van pest en hongersnood. En zo luidt het oude verhaal, omziende verliet zij Venray. Ouderen noemen de plek waar het huidige Sint Odakapelletje staat daarom 'den Omziendeberg'. Evenals uit Venray werd Sint Oda ook uit Weert verdreven door eksters die haar schuilplaats verrieden aan haar belagers. In 726 stierf zij in Sint Oedenrode."

Voor de laatste oorlog werd Sint Oda in Venray op grootste wijze vereerd. Op haar feestdag, 28 november, werd in de Sint Petrus Banden Kerk een 'urengebed' gehouden en deken Berden wilde na de bevrijding op de plaats, waar Sint Oda afscheid had genomen van Venray - op de Omziendeberg dus - nog een grote mooie kapel laten bouwen. Treffend is het, dat in de slag om Venray in deze beboste omgeving mensen zijn gesneuveld en begraven, die evenals Sint Oda ook uit Schotland kwamen. Bij gelegenheid van het twaalfde eeuwfeest van het zalig afsterven van Venrays' patrones heeft pater Justinus Janssen in 1926 een Sint Odaspel geschreven, dat als openluchtspel werd opgevoerd in de nabijheid van het oude Sint Odakapelletje in het Gemmadal. Van heinde en verre kwamen de bezoekers, zodat er nog een aantal heropvoeringen moesten komen. De tekst van dat openluchtspel uit 1926 is verloren gegaan. Er viel geen enkel exemplaar meer van te achterhalen. Maar in 1946 heeft Piet Vermelfoort een nieuw openluchtspel over 'Oda de koningsdochter' geschreven, dat in 1947 door de toneelvereniging 'Hioob' werd opgevoerd in het openluchttheater bij Van de Ven-Willems aan de Hagelweg. Op het terrein van klooster Jerusalem is in 1926 de Oda-put opgegraven. Op deze plek moet Sint Oda geleefd hebben.

Heeft u ook een oude foto die u graag gepubliceerd ziet in dit weekblad, stuur deze naar A&C Media, postbus 368, 5900 AJ te Venlo (ter attentie van Bernie van Lierop) of per e-mail: blierop@aenccmedia.nl.